

Erfaringer med LIS 3 i kommunene - etter 1. mars 2019

Assisterende fylkeslege Aase Aamland og kommuneoverlege Erling Ytrehus

Fylkesmannen i Agder

6. februar 2020

Litt generelt om ny spesialistutdanning

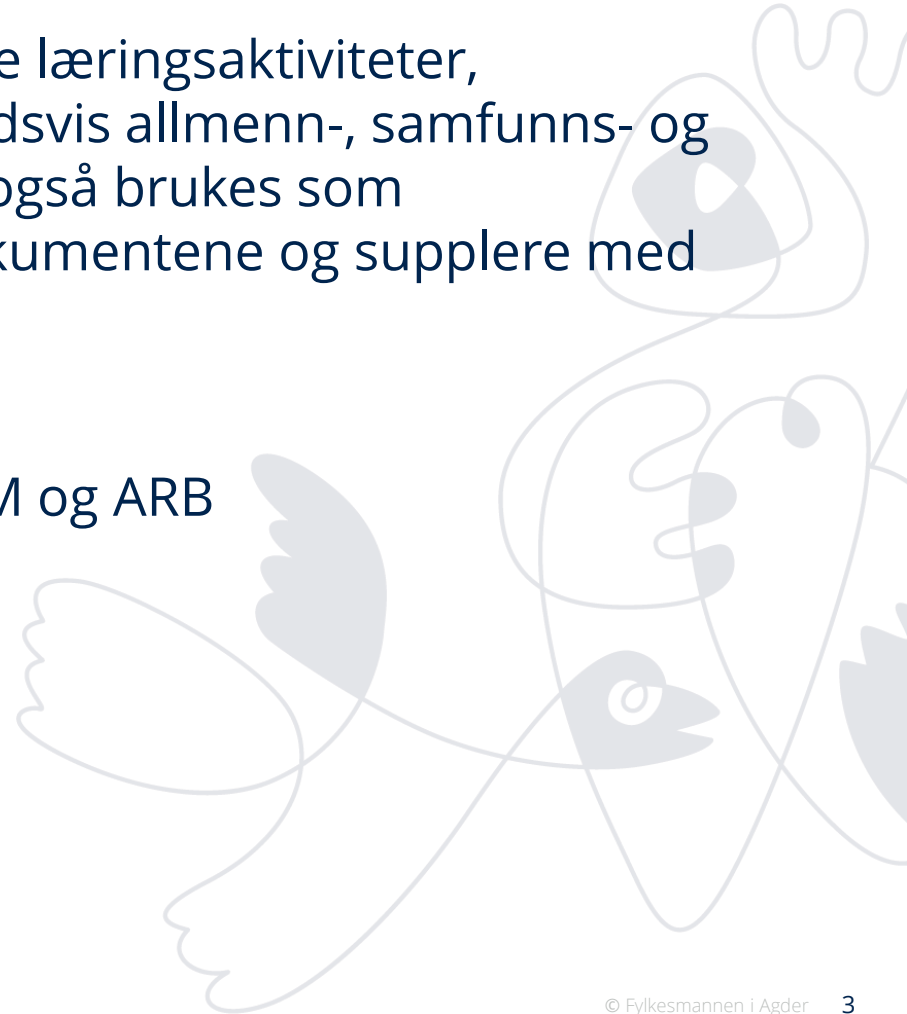
- Fra kollegial ordning til offentlig anliggende
- Fra den enkelte leges ansvar til arbeidsgivers tilrettelegging
- Hva spesialisten *kan* som teller, ikke hvor hun har vært eller hva hun har gjort
- Viktige stikkord:
 - Felles kompetansemål for alle spesialister
 - Læringsmål
 - Styrket supervisjon og veiledning
 - Utdanningsplan
- Hjemlet i forskrift
 - Spesialistforskriften og Forskrift om endring i spesialistforskriften

Utdanningsplan

- Helsedirektoratet har laget dokumenter med anbefalte læringsaktiviteter, dokumentasjonsformer og læringsarenaer for henholdsvis allmenn-, samfunns- og arbeidsmedisin. Planene ligger i Excel-format, og kan også brukes som planleggingsverktøy. Virksomhetene kan laste ned dokumentene og supplere med lokale tilpasninger.
- Anbefalte planer ligger på Hdir, egne for hhv ALM, SAM og ARB

Veiledning og supervisjon

Veiledning

- ALM: i gjennomsnitt 3 timer pr måned i 10,5 av årets måneder
- Samme anbefales for SAMF og ARB – men er ikke forskriftsfestet*
- Inkludert: progresjon og kompetansevurdering

Gruppeveiledning

- ALM og ARB: 2 år
- SAMF: 3 år

Supervisjon

- Fortløpende

Informasjon

Innhold

Veiledning. Et av de mest brukte ordene i den allmenntilleggsinske hverdagen. Det er mange som skal veiledes - pasienter, pårørende, LIS1-leger og ALIS, kolleger, medarbeidere og samarbeidspartnere både i og utenfor legekantoret. Råd og veiledning er til og med påkrevd for allmenntillegen som ber om refusjon fra Helfo for enkle kontakter med pasienter, pårørende og ulike kommunale instanser.

Hva er egentlig veiledning? Hva skiller veiledning fra det å gi råd? Hvordan kan vi gjennomføre meningsfull veiledning i relativt korte seanser? Hvordan balansere portnerrollen og veilederrollen samtidig? Hvordan kan vi veilede hverandre for å skape bedre kvalitet i legekantorene våre? Dette og mer til skal vil lære om, diskutere og reflektere over sammen. I kurset vil du lære konkrete veiledningsteknikker og få innføring i verktøy som kan brukes i ulike typer veiledning. Du får muligheten til å bli kjent med din egen veilederrolle i ulike situasjoner - og hvordan den rollen blir påvirket av de du skal veilede og av veiledningssituasjonen. Det blir også en kort innføring i individuell veiledning og kompetansevurdering av ALIS.

Tilskudd fra Hdir

- Kommuner kan søke om tilskudd til veiledning for leger under spesialisering i allmennmedisin **etter** at veiledningen er gjennomført og attestert
- Søknadsfrist 16. november 2020
- Timesatsen for 2020 er på kr 1000 per time
- Totalt fire timer per måned i 10,5 av årets måneder (jf. Spesialistforskriftens § 25)
- Kontaktperson i Hdir: salman.khalil@helsedir.no

LS1-lege		Spesialitet	
Veileder			
Sammenligner			
Utaleperiode			

VEILEDNINGSAVTALE

1. Formål

Denne avtalen regulerer ansvar og oppgaver til kommunen, veileder og LIS-lege i forbindelse med veiledning av LIS-lege i Flekkefjord kommune.

2. Kommunens ansvar

2.1 Ansvar for utdanningen i den kommunale helse- og omsorgstjenesten i utdanningens første del

For en lege som gjennomfører praktisk tjeneste i den kommunale helse- og omsorgstjenesten som en del av utdanningens **første del (LIS1)**, skal kommunen:

- legge til rette for læringsaktiviteter slik at legen kan oppnå læringsmålene knyttet til denne delen av utdanningen
- sørge for at legen får nødvendig veiledning og supervisjon
- sørge for at det oppnevnes en individuell veileder for den enkelte lege
- sørge for at den enkelte lege får løpende vurdering av om læringsmålene er oppnådd
- sørge for at oppnådde læringsmål dokumenteres
- utstede bekrefte på gjennomført praktisk tjeneste

Flekkefjord kommune har inngått avtale med Lundsen legesenter for gjennomføring av praktisk tjeneste i den kommunale helse- og omsorgstjenesten

2.2 Utdanningsvirksomhetenes ansvar for utdanningsløpet til den enkelte lege

Overfor den enkelte lege i spesialisering skal utdanningsvirksomheten legge til rette for at legen skal kunne oppnå læringsmålene og gjennomføre et utdanningsløp for henholdsvis utdanningens **første del (LIS1-kommune)** og for utdanningens andre og **tredje del (LIS3)**. Virksomheten skal blant annet:

- sørge for at det utarbeides en individuell utdanningsplan med utdanningsløp i samarbeid med legen og at planen revideres ved behov
- legge til rette for at utdanningen kan skje etter den individuelle planen
- legge til rette for at legen får nødvendig veiledning og supervisjon
- oppnevne en individuell veileder
- utstede bekrefte på gjennomført praktisk tjeneste

2.3 Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

Utdanningsvirksomheten skal sørge for at legen får løpende vurdering av om læringsmålene er oppnådd og at oppnådde læringsmål dokumenteres så snart som mulig. I vurderingen skal det innhentes anbefalinger fra veilederen og minst en av dem som har deltatt i supervisjonen.

- Kravet til veilederens kompetanse er i utdanningens første del at veilederen skal være lege med nødvendig erfaring.
- Kravet til veilederens kompetanse i utdanningens tredje del er at veilederen skal være godkjent spesialist i den spesialiteten utdanningen gjelder.
- Ved behov delta i veilederutviklingskurs.
- Veileder har oppgaven å vurdere og dokumentere oppnådde læringsmål. Vurderingen og dokumentasjonen av oppnådde læringsmål må gjennomføres snarest mulig etter at læringsaktivitetene er gjennomført.
- Veiledning for LIS1 bør gjennomføres med minimum 6 individuelle veiledningssamtaler i løpet av tjenesten i kommunen. I tillegg bør det gjennomføres 3 møter: Oppstartssamtale.

Eksempel fra Flekkefjord

- Legge i spesialisering har ansvaret for egen læring, men assist ved å legge opp den individuelle utdanningsplanen og delta i oppsatte læringsaktiviteter og vurderingsopplegg.
- Legen skal sette seg inn i oppdatert kunnskap på fagområdet og ta initiativ til særlig innsats når det gjelder læringsmål som oppleves som krevende. Det kan også innebære å delta i forskning og fagutvikling eller bidra i kunnskapsformidling og supervisjon når legen har opparbeidet tilstrekkelig kompetanse til det.
- Det er legen selv som er ansvarlig for å møte opp og gjennomføre læringsaktiviteter.
- Ansatt lege har krav på lov- og tariffestet fravær, men må planlegge og fødele ferie, avspasering osv. på en slik måte at det ikke går ut over planlagte læringsaktiviteter. Dette får betydning for om legen klarer å oppnå læringsmålene.
- Legen sender ut brukerinvitasjon til leder, veileder og supervisor inn i kompetansportalen Dossier via e-post.
- Legen fullfører læringsaktiviteter og sender til supervisor for godkjenning.
- Legen sender læringsmål til leder for godkjenning.
- Legen kan skrive forberedelse og referat fra veiledningssamtaler, samt lese over samtalene i ettertid.

5. Økonomiske vilkår

Veileder for LIS1 avlønnes med fast lønn 3 t/ uke etter kommunens satser, og praksiskompensasjon beregnes ut ifra stillingens størrelse i henhold til SFS 2305.

Veileder for LIS3 avlønnes med fast lønn 4 t/ mnd etter kommunens satser, og praksiskompensasjon beregnes ut ifra stillingens størrelse i henhold til SFS 2305.

6. Varighet og oppsigelse

Avtalen varer til behovet for veiledning opphører, eller en av partene sier opp avtalen. Avtalen kan sies opp med 1 mnd varsel.

Dato _____ Signert Flekkefjord kommune

Dato _____ Signert Veileder

Dato _____ Signert LIS-lege

Hvem kan være veiledere

Veileder for lege i utdanningens første del (LIS1) skal være en lege med nødvendig erfaring.

Veileder for lege i utdanningens tredje del (LIS3) skal være spesialist i faget. For ASA-spesialitetene kan det ved sterkt behov søkes til Helsedirektoratet om unntak fra denne regelen.

Omfang

Veiledning i utdanningens første del (LIS1):

Det bør gjennomføres minimum 6 individuelle veiledningssamtaler i løpet av tjenesten i kommunen. I tillegg bør det gjennomføres 3 møter som følger:

- Oppstartssamtale: Ramme- og forventningsavklaring senest 3 uker etter oppstart som LIS 1
- Midtveissamtale: Summativ midtveisvurdering på bakgrunn av innsamlet dokumentasjon (Dossier, supervisors tilbakemeldinger, veileders vurdering, etc.)
- Sluttsamtale: Avsluttende summativ vurdering på bakgrunn av innsamlet dokumentasjon (Dossier, supervisors tilbakemeldinger, veileders vurdering, etc.)

Veiledning i utdanningens tredje del (LIS3):

For å sikre et minimumsomfang på veiledningen for leger under spesialisering i allmennmedisin, skal veiledningen i gjennomsnitt være på minst tre timer per måned i 10,5 av årets måneder. At dette er satt som et gjennomsnittskrav, medfører at timetallet kan variere noe fra måned til måned ut i fra hva som er mest hensiktsmessig. Samtidig må veiledningen til sammen være på minst 31,5 timer i løpet av et år, og tilbys så lenge utdanningen pågår. For samfunns- og arbeidsmedisin er det ikke stilt annet krav i spesialistforskriften enn at det skal gis nødvendig veiledning. Helsedirektoratet anbefaler at LIS i disse fagene får samme omfang av veiledning som i allmennmedisin.

Veiledningsavtalen gjelder også dersom LIS3 skal arbeide ved andre arenaer innenfor den registrerte virksomheten eller ved andre virksomheter som det er inngått avtale med. LIS3 fortsetter med samme

Veilederutvikling

For at veiledere skal kunne oppnå opplæringsmål. Mange av dem kan imidlertid bli tilstrekkelig utdannet gjennom skaffe individuelle veiledningsopplegg som kan benyttes eller tilpasset utdanningens første del.

Roller

Beskrivelsen av funksjonene til de ulike personene. Dette betyr at det er en vurdering av LIS er det som er viktig.

Både veiledning og supervisjon er spesialistutdanningen h

- Veileder
I denne sammenheng er det viktig å ha med seg spesialistkandidatens erfaring og handlinger og vurderinger. Dette betyr at kandidaten kan være preget av den praktiske situasjonen som har gjort, i etterkant av tjenesten.

- Supervisor

Supervisjon for den daglige virksomheten i spesialisering har læringsaktiviteter som legen som er i spesialisering vil delta i digitale medier. Dette betyr at legen og supervisjon vurdering av om deltatt i supervisjon.

- Kommunal leder

Leder skal oppnevne lege, veileder og individuell utdanningsoverordnet og utdanningsoverordnet. Leder inviterer til klart. Leder inviterer til avsluttet tjeneste.

Læringsmål

Spesialistutdanningen skal bygge på grunnlaget for spesialisering.

Legen skal sette seg for å kunne bli godkjent som legespesialist. Dette forutsetter blant annet tilstrekkelig veiledning og supervisjon. Oppnåelsen av hvert enkelt læringsmål skal vurderes og dokumenteres løpende under utdanningen. Godkjenning av oppnådde læringsmål, dokumentasjon av utførte læringsaktiviteter, gjennomført veiledning og supervisjon og bruk av ulike læringsarenaer dokumenteres digitalt i kompetansportalen <https://www.dossier-solutions.no/>

Læringsmålene er inndelt i to deler: Del A omfatter læringsmål i utdanningens første del og læringsmål i felles kompetansemøduler som strekker seg gjennom hele utdanningsløpet. Del B omfatter læringsmål for den enkelte legespesialiteten i utdanningens andre og tredje del.

Læringsaktiviteter er i all hovedsak praktisk tjeneste, men kan også omfatte kurs, teoretisk undervisning, simulator trening med mer. Ulike læringsformer og pedagogiske tilnærminger kan brukes, for eksempel simulering, e-læring, nettbaserte kurs, gruppeveiledning eller gruppeundervisning.

Individuell plan

Den enkelte leges spesialistutdanning skal bestå av et strukturert utdanningsløp som skal fremgå av en individuell plan for den enkelte lege i spesialisering.

Vurdering og godkjenning

Leder – etter råd fra veileder og minst en supervisor

- Oppgaven kan delegeres, men ikke ansvaret
- Veileder i vurdering
- Prosedyrer ved manglende kompetanse

Digital kompetanseportal for dokumentasjon godkjenning:
Dossier

Spesialiseringen sett fra Kristiansand kommune

- Utfordrende å finne løsninger for ansatte leger
- Spesialisering, rekruttering og næringsdrift
 - I utakt med unge legers ønsker?
- Behov for avtale med godkjent utdanningsinstitusjon
- Behov for avtaler med fastlegesentre
- Nødvendig å opprette eget kommunalt legesenter med fastlønte leger?
- Opprettelse av ALIS-kontor
 - Rådgivning til kommuner i Helse Sør-øst
 - Behov for råd til oss selv.....

Til diskusjon – erfaringer i Agder

- Veiledersituasjon
- Veilederavtaler
- Honorering av veiledere
- Tilskuddsordning/kommuneøkonomi
- Utdanningsplaner
- Vurdering og godkjenning
- Interkommunalt samarbeid knyttet til tema? Behov?

